

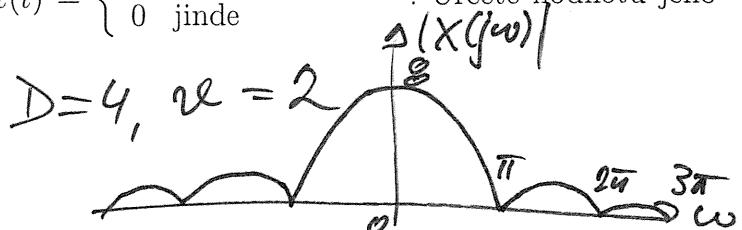
Semestrální zkouška ISS, 4.1.2011, skupina A

REF

Login: ..... Příjmení a jméno: ..... Podpis: .....
 (čitelně!)

$$X(j\omega) = D\omega \operatorname{sinc}\left(\frac{\pi}{2}\omega\right) = 8 \operatorname{sinc}\left(\frac{\omega}{\pi}\right)$$

Příklad 1 Obdélníkový signál je definován jako: $x(t) = \begin{cases} 4 & \text{pro } t \in [-1, 1] \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$. Určete hodnotu jeho spektrální funkce $X(j\omega)$ pro $\omega = 0$ rad/s

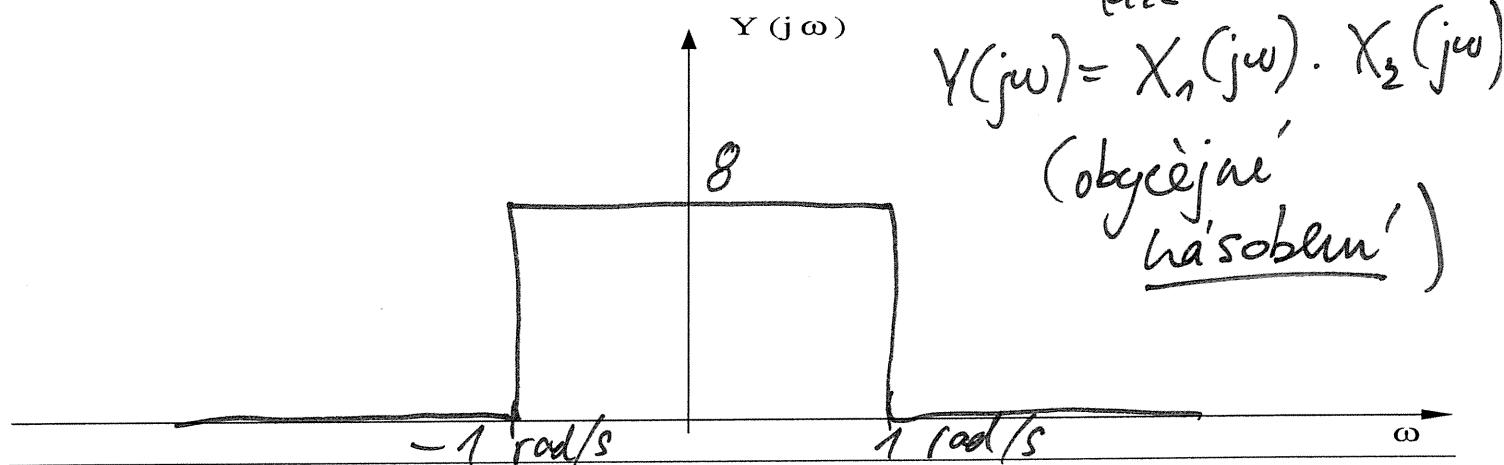
$$X(j\omega) = \dots$$

Příklad 2 Signály $x_1(t)$ a $x_2(t)$ mají spektrální funkce:

$$X_1(j\omega) = \begin{cases} 4 & \text{pro } \omega \in [-1 \text{ rad/s}, 1 \text{ rad/s}] \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}, \quad X_2(j\omega) = \begin{cases} 2 & \text{pro } \omega \in [-2 \text{ rad/s}, 2 \text{ rad/s}] \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$$

Nakreslete spektrální funkci $Y(j\omega)$ jejich konvoluce $y(t) = x_1(t) * x_2(t)$

→ tabulka

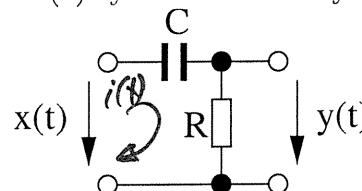

Příklad 3 Napište přenosovou funkci $H(s)$ systému. Hodnoty součástek jsou: $R = 1 k\Omega$, $C = 10 \mu F$.

$$i(t) = \frac{y(t)}{R}$$

$$i(t) = \frac{C d(x(t) - y(t))}{dt}$$

$$H(s) = \frac{0,01s}{1+0,01s} \dots$$

$$\frac{Cd x(t)}{dt} - C \frac{dy(t)}{dt} = \frac{y(t)}{R}$$

$$CsX(s) = \frac{1}{R} Y(s) + Cs Y(s)$$

$$RCsX(s) = Y(s) / [1 + RCs]$$

$$H(s) = \frac{RCs}{1 + RCs}$$

Příklad 4 Systém se spojitým časem má na kruhové frekvenci $\omega_1 = 2000\pi$ rad/s hodnotu frekvenční charakteristiky $H(j\omega_1) = 60e^{-j\frac{\pi}{4}}$. Určete, jaký bude jeho výstup $y(t)$, pokud bude na vstupu $x(t) = 5 \cos(2000\pi t + \frac{\pi}{8})$

$$y(t) = 300 \cos(2000\pi t - \frac{\pi}{8})$$

Příklad 5 Signál $x(t) = 6 \cos(2000\pi t) + 12 \cos(10000\pi t)$ je ideálně navzorkován na vzorkovací frekvenci $F_s = 8000$ Hz a pak ideálně rekonstruován. **Není** použit anti-aliasingový filtr. Zapište výsledný signál:

$$x_r(t) = 6 \cos(2000\pi t) + 12 \cos(6000\pi t)$$

Příklad 6 Jsou dány dva diskrétní signály délky $N = 4$:

n	0	1	2	3
$x_1[n]$	4	3	1	2
$x_2[n]$	1	0	0	2

Určete hodnotu jejich kruhové konvoluce $y[n] = x_1[n] \circledast x_2[n]$ pro $n = 6$

$y[n] = \dots$ (Kruhová konvol. má nenul vzorky pouze $[0, N-1]$)

Příklad 7 Reálný periodický signál s diskrétním časem má periodu $N_1 = 1024$. Jeho koeficient diskrétní Fourierovy řady $\tilde{X}[1] = 11e^{j\frac{\pi}{6}}$. Určete hodnotu koeficientu:

$\tilde{X}[2047] = \dots e^{-j\frac{\pi}{6}}$

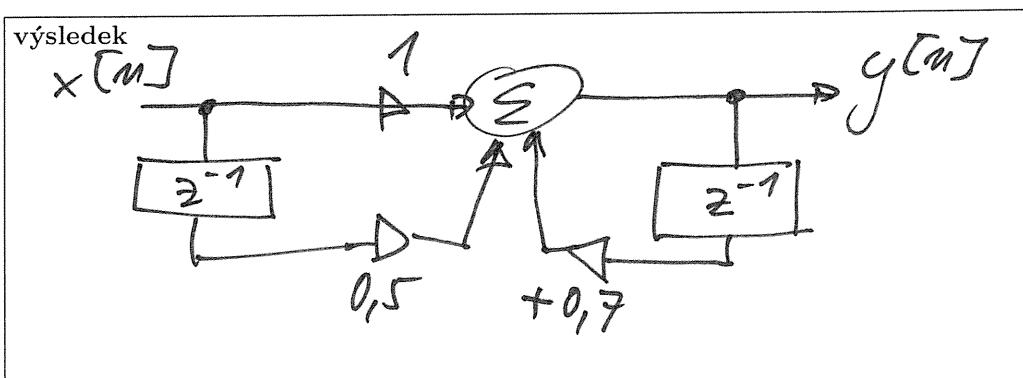
Příklad 8 Diskrétní signál analyzujeme pomocí DFT s $N = 256$ vzorky. Vzorkovací frekvence je $F_s = 8000$ Hz. Na který vzorek k se musíme zaměřit, pokud chceme zjistit hodnotu spektra na frekvenci 2 kHz

$k = \dots \frac{2000}{8000} \cdot 256 = 64$

Příklad 9 Diskrétní signál je pro $n \in [0, 15]$ definován jako $x[n] = 5 + 6 \cos(\frac{2\pi}{16}n + \frac{\pi}{8})$. Určete koeficient $X[k]$ jeho DFT pro $k = 0$

$X[0] = \dots 16 \cdot 5 = 80$

Příklad 10 Nakreslete blokové schéma filtru s přenosovou funkcí $H(z) = \frac{1+0.5z^{-1}}{1-0.7z^{-1}}$.

Příklad 11 Určete impulsní odezvu filtru FIR s nenulovými koeficienty $b_0 = 1, b_1 = -3, b_2 = 3, b_3 = -1$. Vyplňte všechna políčka tabulky.

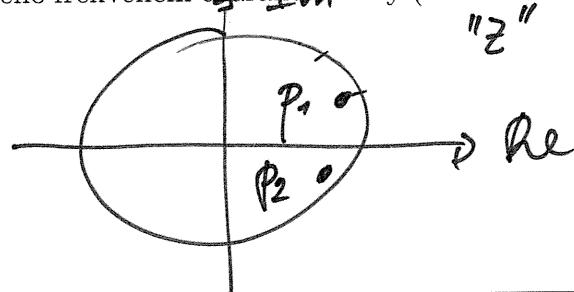
n	-1	0	1	2	3	4	5	6
$h[n]$	0	1	-3	3	-1	0	0	0

Příklad 12 Filtr typu IIR má dva póly: $p_1 = 0.99e^{j\frac{\pi}{8}}$, $p_2 = 0.99e^{-j\frac{\pi}{8}}$.

Určete, na které frekvenci v Hz je maximum modulu jeho frekvenční charakteristiky (rezonanční frekvence), je-li vzorkovací frekvence $F_s = 16$ kHz

$$f_{max} = \frac{\pi/8}{2\pi} \cdot 16000$$

$$f_{max} = 1000 \text{ Hz}$$

Příklad 13 Určete, zda je filtr s přenosovou funkcí $H(z) = \frac{1}{1-4z^{-2}}$ stabilní.

póly mimo jednotkovou kružnici

$$H(z) = \frac{z^2}{z^2 - 4} = \frac{(z-0)(z-0)}{(z+2)(z-2)}$$

Odpověď (ANO/NE): NE

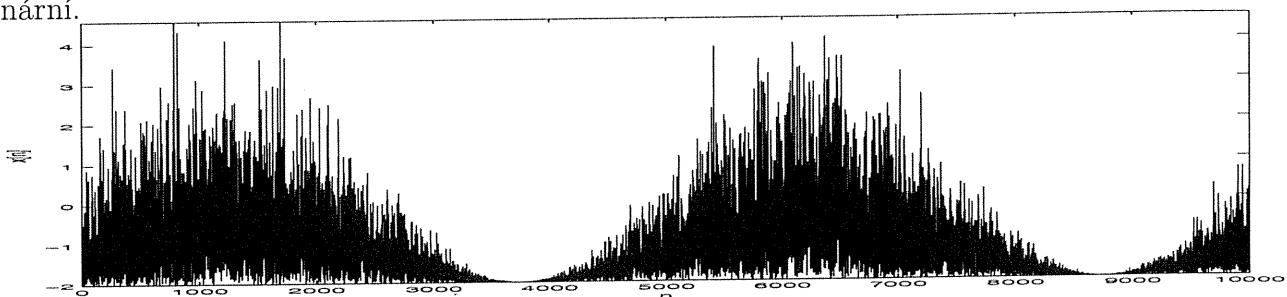
Příklad 14 Distribuční funkce pro čas t je dána jako: $F(x, t) = \begin{cases} \frac{x+1}{2} & \text{pro } x \in [-1, 1] \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$

Určete pravděpodobnost, že hodnota signálu bude v intervalu $[a, b]$: $P\{a < \xi(t) < b\}$ pro interval $[-\infty, 0.5]$

distribuční funkce je správná, takže správná, odpověď je tažená "správně zadání", cesta "nemá řešení"

$$P\{a < \xi(t) < b\} = F(0.5) - F(-\infty) = 0.75$$

Příklad 15 Na obrázku je časový průběh jedné realizace náhodného procesu. Určete, zda je tento proces stacionární.

NE

Odpověď (ANO/NE): .....

Příklad 16 Na $\Omega = 1000$ realizacích náhodného procesu byla naměřena tato tabulka (dvourozměrný histogram) hodnot mezi časy $n_1 = 0$ a $n_2 = 16$:

intervaly x_1	intervaly x_2			
	[-4, -2]	[-2, 0]	[0, 2]	[2, 4]
[2, 4]	0	0	0	100
[0, 2]	0	0	400	0
[-2, 0]	0	400	0	0
[-4, -2]	100	0	0	0

<i>středy</i>		-3	-1	1	3
$p(x_1, x_2)$	$\frac{m_1, m_2}{m_1, m_2}$				
3		0	0	0	0,025
1		0	0	0,1	0
-1		0	0,1	0	0
-3		0,025	0	0	0

Spočítejte autokorelační koeficient $R[n_1, n_2]$. Pomůcka: Jako reprezentativní hodnoty x_1 a x_2 při numerickém výpočtu integrálu $R[n_1, n_2] = \int_{-\infty}^{+\infty} \int_{-\infty}^{+\infty} x_1 x_2 p(x_1, x_2, n_1, n_2) dx_1 dx_2$ použijte středy intervalů v tabulce.

$$R[n_1, n_2] = 4 \cdot [0,025 \cdot 3 \cdot 3 + 0,1 \cdot 1 \cdot 1 + 0,1 \cdot (-1) \cdot (-1) + 0,025 \cdot (-3) \cdot (-3)] \\ = 0,9 + 0,9 + 0,4 + 0,9 = \underline{\underline{2,6}}$$

Příklad 17 Proveďte vychýlený odhad autokorelačního koeficientu $R[k]$ pro $k = 1$ pro náhodný signál o délce $N = 5$ s následujícími vzorky:

$$\begin{array}{c|ccccc} n & | 0 & 1 & 2 & 3 & 4 \\ \hline x[n] & | 6 & 2 & 2 & 3 & -1 \\ & 6 & 2 & 2 & 3 & -1 \end{array}$$

$$R[k] = \frac{2 \cdot 6 + 2 \cdot 2 + 3 \cdot 2 - 1 \cdot 3}{5} = \frac{19}{5} = 3,8$$

Příklad 18 Spektrální hustota výkonu náhodného signálu s diskrétním časem je konstantní: $G(e^{j\omega}) = 4$. Určete autokorelační koeficient $R[k]$ tohoto signálu pro $k = 3$.

$$R[k] = \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} G(e^{j\omega}) e^{jk\omega} d\omega$$

pohled konstanta, všechny ref. kromě i=0 výsledku budou 0, takže

0

Příklad 19 Kvantizér s $b = 8$ bity (takže $L = 256$ hladinami) má rozsah od $x_{min} = -10$ V do $x_{max} = +10$ V. Při kvantování cosinusovky o amplitudě $A = 10$ V (která tedy plně využije jeho dynamický rozsah) je poměr signálu k šumu: $SNR_A = 1.76 + 6 \times 8 = 49.76$ dB. Určete, jaký bude SNR při kvantování cosinusovky o amplitudě $B = 1$ V

$$SNR_A = 10 \log_{10} \frac{\frac{A^2}{2}}{P_e}$$

$$SNR_B = 29,76 \text{ dB}$$

$$SNR_B = 10 \log_{10} \frac{\frac{(A/10)^2}{2}}{P_e} =$$

$$= 10 \log_{10} \left(\frac{\frac{1}{2}}{\frac{P_e}{100}} \right) = SNR_A - 10 \log_{10} 100$$

Příklad 20 Obrázek má 256×256 pixelů, všechny mají hodnotu $x[k, l] = 1$. Určete hodnotu jeho dvourozměrné diskrétní Fourierovy transformace $X[m, n]$ pro $m = 1, n = 0$.

Pomůcka: definice 2D-DFT je: $X[m, n] = \sum_{k=0}^{K-1} \sum_{l=0}^{L-1} x[k, l] e^{-j2\pi(\frac{mk}{M} + \frac{nl}{N})}$. Uvažujte $K = L = M = N = 256$.

Konstanta, pouze ss. složka ($m = n = 0$) bude neuložena.

$$X[m, n] = \underline{\underline{0}}$$

Semestrální zkouška ISS, 4.1.2011, skupina B

REF

Login: ..... Příjmení a jméno: ..... Podpis: .....
(čitelně!)

Příklad 1 Obdélníkový signál je definován jako: $x(t) = \begin{cases} 4 & \text{pro } t \in [-1, 1] \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$. Určete hodnotu jeho spektrální funkce $X(j\omega)$ pro $\omega = \pi$ rad/s

$X(j\omega) = \dots$

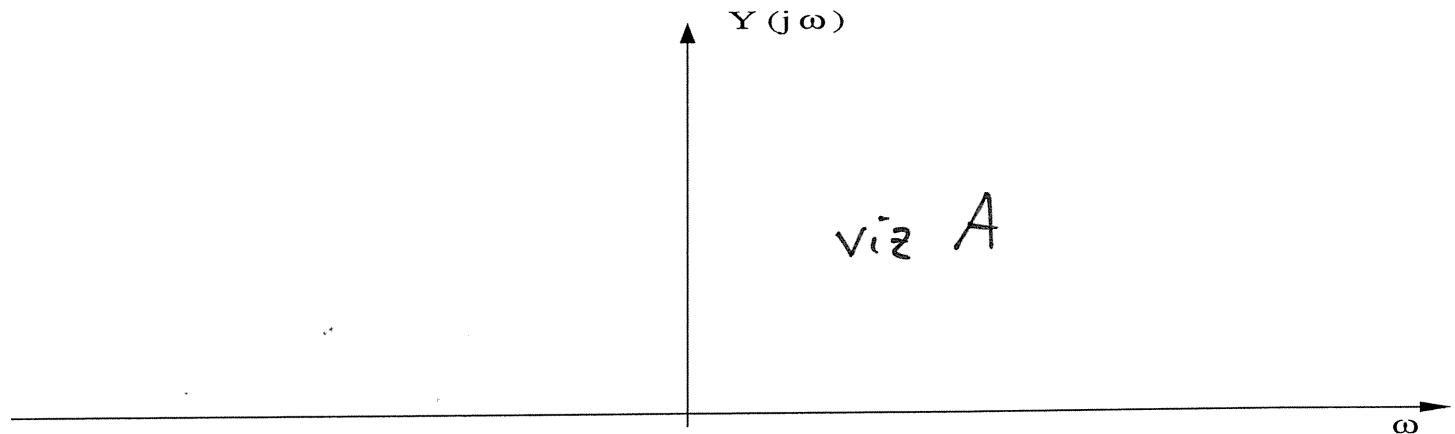
---

viz A

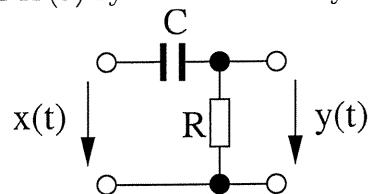
Příklad 2 Signály $x_1(t)$ a $x_2(t)$ mají spektrální funkce:

$$X_1(j\omega) = \begin{cases} 4 & \text{pro } \omega \in [-1 \text{ rad/s}, 1 \text{ rad/s}] \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}, \quad X_2(j\omega) = \begin{cases} 2 & \text{pro } \omega \in [-2 \text{ rad/s}, 2 \text{ rad/s}] \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$$

Nakreslete spektrální funkci $Y(j\omega)$ jejich konvoluce $y(t) = x_1(t) * x_2(t)$

Příklad 3 Napište přenosovou funkci $H(s)$ systému. Hodnoty součástek jsou: $R = 1 \text{ k}\Omega$, $C = 100 \mu\text{F}$.

odvozen' viz A

$$H(s) = \frac{0,1s}{1+0,1s}$$

Příklad 4 Systém se spojitým časem má na kruhové frekvenci $\omega_1 = 2000\pi$ rad/s hodnotu frekvenční charakteristiky $H(j\omega_1) = 60e^{-j\frac{\pi}{4}}$. Určete, jaký bude jeho výstup $y(t)$, pokud bude na vstupu $x(t) = 5 \cos(2000\pi t - \frac{\pi}{8})$

$$y(t) = 300 \cos\left(2000\pi t - \frac{3}{8}\pi\right)$$

Příklad 5 Signál $x(t) = 6 \cos(2000\pi t) + 12 \cos(10000\pi t)$ je ideálně navzorkován na vzorkovací frekvenci $F_s = 8000$ Hz a pak ideálně rekonstruován. Není použit anti-aliasingový filtr. Zapište výsledný signál:

$x_r(t) = \dots$

---

viz A

Příklad 6 Jsou dány dva diskrétní signály délky $N = 4$:

n	0	1	2	3
$x_1[n]$	4	3	1	2
$x_2[n]$	1	0	0	2

Určete hodnotu jejich lineární konvoluce $y[n] = x_1[n] * x_2[n]$ pro $n = 6$

$$y[n] = \dots \quad \begin{matrix} 4 \\ 2 \end{matrix}$$

Příklad 7 Reálný periodický signál s diskrétním časem má periodu $N_1 = 1024$. Jeho koeficient diskrétní Fourierovy řady $\tilde{X}[1] = 11e^{j\frac{\pi}{6}}$. Určete hodnotu koeficientu:

$$\tilde{X}[2049] = \dots \quad \begin{matrix} 11 e^{j\frac{\pi}{6}} \end{matrix}$$

Příklad 8 Diskrétní signál analyzujeme pomocí DFT s $N = 256$ vzorky. Vzorkovací frekvence je $F_s = 8000$ Hz. Na který vzorek k se musíme zaměřit, pokud chceme zjistit hodnotu spektra na frekvenci 1 kHz

$$k = \dots \quad \begin{matrix} \frac{1000}{8000} \cdot 256 = 32 \end{matrix}$$

Příklad 9 Diskrétní signál je pro $n \in [0, 15]$ definován jako $x[n] = 5 + 6 \cos(\frac{2\pi}{16}n + \frac{\pi}{8})$. Určete koeficient $X[k]$ jeho DFT pro $k = 1$

$$\text{modul} = \frac{N C_1}{2} \quad \text{argument} = \phi_1$$

$$X[k] = \dots \quad \begin{matrix} \cancel{\frac{96}{2}} e^{j\frac{\pi}{8}} = \cancel{32} \cancel{e^{j\frac{\pi}{8}}} 48 e^{j\frac{\pi}{8}} \end{matrix}$$

Příklad 10 Nakreslete blokové schema filtru s přenosovou funkcí $H(z) = \frac{1+0.5z^{-1}}{1-0.7z^{-1}}$.

výsledek

Niz A

Příklad 11 Určete impulsní odezvu filtru FIR s nenulovými koeficienty $b_0 = 1, b_1 = -3, b_2 = 3, b_3 = -1$. Vyplňte všechna políčka tabulky.

n	-1	0	1	2	3	4	5	6
$h[n]$								

viz A

Příklad 12 Filtr typu IIR má dva póly: $p_1 = 0.99e^{j\frac{\pi}{16}}, p_2 = 0.99e^{-j\frac{\pi}{16}}$

Určete, na které frekvenci v Hz je maximum modulu jeho frekvenční charakteristiky (rezonanční frekvence), je-li vzorkovací frekvence $F_s = 16$ kHz

$$f_{max} = \frac{\pi/16}{2\pi} \cdot 16000$$

$$f_{max} = 500 \text{ Hz}$$

Příklad 13 Určete, zda je filtr s přenosovou funkcí $H(z) = \frac{1}{1-4z^{-2}}$ stabilní.

viz A

NE

Odpověď (ANO/NE): .....

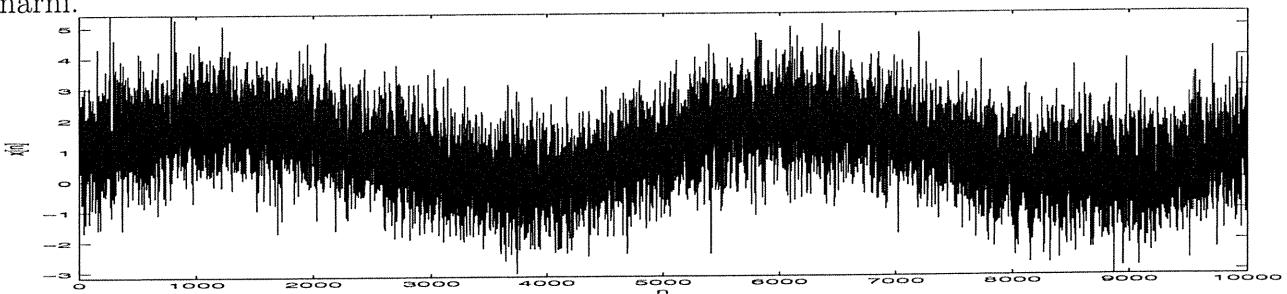
Příklad 14 Distribuční funkce pro čas t je dána jako: $F(x, t) = \begin{cases} \frac{x+1}{2} & \text{pro } x \in [-1, 1] \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$

Určete pravděpodobnost, že hodnota signálu bude v intervalu $[a, b]$: $\mathcal{P}\{a < \xi(t) < b\}$ pro interval $[-0.5, 0.5]$

$$\mathcal{P}\{a < \xi(t) < b\} = F(0.5) - F(-0.5) = 0.75 - 0.25 = 0.5$$

dále viz
A

Příklad 15 Na obrázku je časový průběh jedné realizace náhodného procesu. Určete, zda je tento proces stacionární.

NE

Odpověď (ANO/NE): .....

Příklad 16 Na $\Omega = 1000$ realizacích náhodného procesu byla naměřena tato tabulka (dvourozměrný histogram) hodnot mezi časy $n_1 = 0$ a $n_2 = 16$:

intervaly x_1	intervaly x_2			
	[-4, -2]	[-2, 0]	[0, 2]	[2, 4]
[2, 4]	0	0	0	100
[0, 2]	0	0	400	0
[-2, 0]	0	400	0	0
[-4, -2]	100	0	0	0

viz A

Spočítejte autokorelační koeficient $R[n_1, n_2]$. Pomůcka: Jako reprezentativní hodnoty x_1 a x_2 při numerickém výpočtu integrálu $R[n_1, n_2] = \int_{-\infty}^{+\infty} \int_{-\infty}^{+\infty} x_1 x_2 p(x_1, x_2, n_1, n_2) dx_1 dx_2$ použijte středy intervalů v tabulce.

$$R[n_1, n_2] = \dots$$

Příklad 17 Proveďte vychýlený odhad autokorelačního koeficientu $R[k]$ pro $k = 2$ pro náhodný signál o délce $N = 5$ s následujícími vzorky:

n	0	1	2	3	4
$x[n]$	6	2	2	3	-1

$$R[k] = \frac{6 \cdot 2 + 3 \cdot 2 - 2 \cdot 1}{5} = 3,2$$

Příklad 18 Spektrální hustota výkonu náhodného signálu s diskrétním časem je konstantní: $G(e^{j\omega}) = 3$. Určete autokorelační koeficient $R[k]$ tohoto signálu pro $k = 2$.

$$R[k] = \dots$$

Příklad 19 Kvantizér s $b = 8$ bity (takže $L = 256$ hladinami) má rozsah od $x_{min} = -10$ V do $x_{max} = +10$ V. Při kvantování cosinusovky o amplitudě $A = 10$ V (která tedy plně využije jeho dynamický rozsah) je poměr signálu k šumu: $SNR_A = 1.76 + 6 \times 8 = 49.76$ dB. Určete, jaký bude SNR při kvantování cosinusovky o amplitudě $B = 1$ V

viz A

$$SNR_B = \dots \text{ dB}$$

Příklad 20 Obrázek má 256×256 pixelů, všechny mají hodnotu $x[k, l] = 1$. Určete hodnotu jeho dvourozměrné diskrétní Fourierovy transformace $X[m, n]$ pro $m = 0, n = 0$.

Pomůcka: definice 2D-DFT je: $X[m, n] = \sum_{k=0}^{K-1} \sum_{l=0}^{L-1} x[k, l] e^{-j2\pi(\frac{mk}{M} + \frac{nl}{N})}$. Uvažujte $K = L = M = N = 256$.

$$X[m, n] = \dots$$

stejnou měrnou složku =

$X[0, 0] = \sum \sum 1 \cdot e^{-j2\pi(0+0)} =$

$= \sum \sum 1, \text{ takže } 256 \times 256$

Semestrální zkouška ISS, 4.1.2011, skupina C

Login: ..... Příjmení a jméno: ..... Podpis: .....
 (čitelně!)

Příklad 1 Obdélníkový signál je definován jako: $x(t) = \begin{cases} 4 & \text{pro } t \in [-1, 1] \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$. Určete hodnotu jeho spektrální funkce $X(j\omega)$ pro $\omega = 2\pi$ rad/s

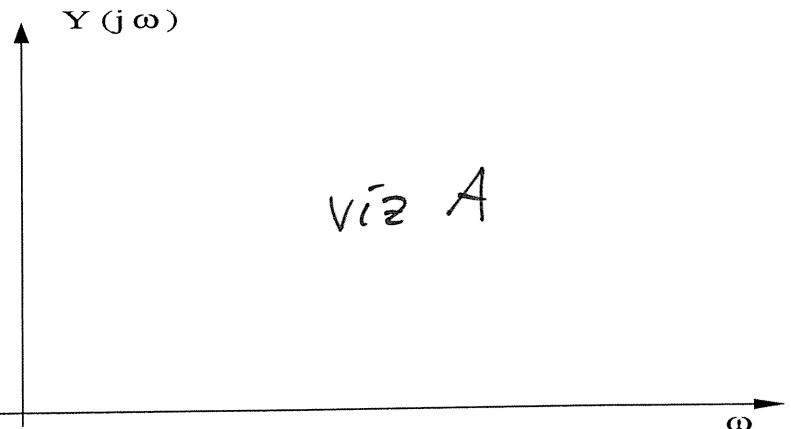
$X(j\omega) = \dots$ *viz A*

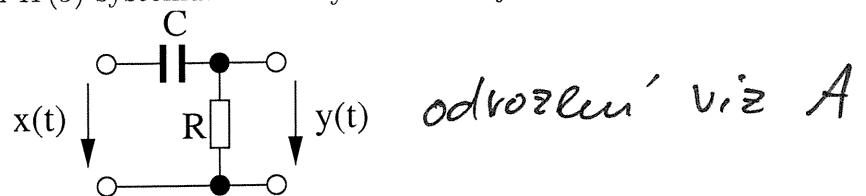
Příklad 2 Signály $x_1(t)$ a $x_2(t)$ mají spektrální funkce:

$$X_1(j\omega) = \begin{cases} 4 & \text{pro } \omega \in [-1 \text{ rad/s}, 1 \text{ rad/s}] \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}, \quad X_2(j\omega) = \begin{cases} 2 & \text{pro } \omega \in [-2 \text{ rad/s}, 2 \text{ rad/s}] \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$$

Nakreslete spektrální funkci $Y(j\omega)$ jejich konvoluce $y(t) = x_1(t) * x_2(t)$

Příklad 3 Napište přenosovou funkci $H(s)$ systému. Hodnoty součástek jsou: $R = 1 k\Omega$, $C = 1 \mu F$.

$$H(s) = \frac{0,001s}{1 + 0,001s}$$

Příklad 4 Systém se spojitým časem má na kruhové frekvenci $\omega_1 = 2000\pi$ rad/s hodnotu frekvenční charakteristiky $H(j\omega_1) = 60e^{-j\frac{\pi}{4}}$. Určete, jaký bude jeho výstup $y(t)$, pokud bude na vstupu $x(t) = 2 \cos(2000\pi t + \frac{\pi}{8})$

$$y(t) = 120 \cos(2000\pi t - \frac{\pi}{8})$$

Příklad 5 Signál $x(t) = 6 \cos(2000\pi t) + 12 \cos(10000\pi t)$ je ideálně navzorkován na vzorkovací frekvenci $F_s=8000$ Hz a pak ideálně rekonstruován. **Není** použit anti-aliasingový filtr. Zapište výsledný signál:

$x_r(t) = \dots$ *viz A*

Příklad 6 Jsou dány dva diskrétní signály délky $N = 4$:

n	0	1	2	3
$x_1[n]$	4	3	1	2
$x_2[n]$	1	0	0	2

Určete hodnotu jejich lineární konvoluce $y[n] = x_1[n] * x_2[n]$

pro $n \leq 9$.

úž se ujměte vají...

$$y[n] = \dots$$

Příklad 7 Reálný periodický signál s diskrétním časem má periodu $N_1 = 1024$. Jeho koeficient diskrétní Fourierovy řady $\tilde{X}[1] = 11e^{j\frac{\pi}{6}}$. Určete hodnotu koeficientu:

$$\tilde{X}[1023] = M e^{-j\frac{\pi}{6}}$$

Příklad 8 Diskrétní signál analyzujeme pomocí DFT s $N = 256$ vzorky. Vzorkovací frekvence je $F_s = 8000$ Hz. Na který vzorek k se musíme zaměřit, pokud chceme zjistit hodnotu spektra na frekvenci 3 kHz

$$k = \frac{3000}{8000} \cdot 256 = 3 \cdot 32 = 96$$

Příklad 9 Diskrétní signál je pro $n \in [0, 15]$ definován jako $x[n] = 5 + 6 \cos(\frac{2\pi}{16}n + \frac{\pi}{8})$. Určete koeficient $X[k]$ jeho DFT pro $k = 14$

*signál má ss. složku a periodu 16,
takže nemívá pouze koeficienty
 $X[0], X[1]$ a $X[15] = X[1]^*$*

$$X[k] = \dots$$

Příklad 10 Nakreslete blokové schema filtru s přenosovou funkcí $H(z) = \frac{1+0.5z^{-1}}{1-0.7z^{-1}}$.

výsledek

viz A

Příklad 11 Určete impulsní odezvu filtru FIR s nenulovými koeficienty $b_0 = 1, b_1 = -3, b_2 = 3, b_3 = -1$. Vyplňte všechna políčka tabulky.

viz A

n	-1	0	1	2	3	4	5	6
$h[n]$								

Příklad 12 Filtr typu IIR má dva póly: $p_1 = 0.99e^{j\frac{\pi}{4}}, p_2 = 0.99e^{-j\frac{\pi}{4}}$

Určete, na které frekvenci v Hz je maximum modulu jeho frekvenční charakteristiky (rezonanční frekvence), je-li vzorkovací frekvence $F_s = 16$ kHz

$$f_{max} = \frac{\pi/4}{2\pi} \cdot 16000$$

$$f_{max} = 2000 \text{ Hz}$$

Příklad 13 Určete, zda je filtr s přenosovou funkcí $H(z) = \frac{1}{1-4z^{-2}}$ stabilní.

viz A

Odpověď (ANO/NE): .....

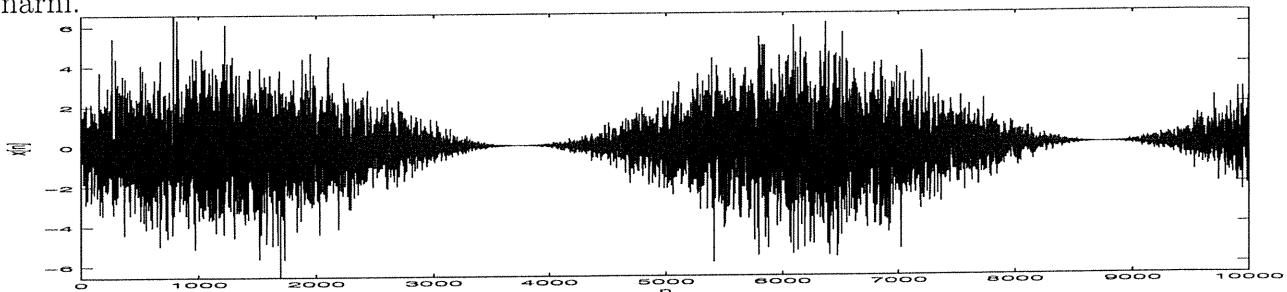
Příklad 14 Distribuční funkce pro čas t je dána jako: $F(x, t) = \begin{cases} \frac{x+1}{2} & \text{pro } x \in [-1, 1] \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$

Určete pravděpodobnost, že hodnota signálu bude v intervalu $[a, b]$: $\mathcal{P}\{a < \xi(t) < b\}$ pro interval $[-0.4, 0.4]$

dále viz A

$$\mathcal{P}\{a < \xi(t) < b\} = F(0.4) - F(-0.4) = 0.7 - 0.3 = 0.4$$

Příklad 15 Na obrázku je časový průběh jedné realizace náhodného procesu. Určete, zda je tento proces stacionární.

NE

Odpověď (ANO/NE): .....

Příklad 16 Na $\Omega = 1000$ realizacích náhodného procesu byla naměřena tato tabulka (dvourozměrný histogram) hodnot mezi časy $n_1 = 0$ a $n_2 = 16$:

intervaly x_1	intervaly x_2			
	[-4, -2]	[-2, 0]	[0, 2]	[2, 4]
[2, 4]	0	0	0	200
[0, 2]	0	0	300	0
[-2, 0]	0	300	0	0
[-4, -2]	200	0	0	0

Spočítejte autokorelační koeficient $R[n_1, n_2]$. Pomůcka: Jako reprezentativní hodnoty x_1 a x_2 při numerickém výpočtu integrálu $R[n_1, n_2] = \int_{-\infty}^{+\infty} \int_{-\infty}^{+\infty} x_1 x_2 p(x_1, x_2, n_1, n_2) dx_1 dx_2$ použijte středy intervalů v tabulce.

$$R[n_1, n_2] = \frac{4}{4} [0,05 \cdot 3 \cdot 3 + 0,075 \cdot 1 \cdot 1 + 0,075 \cdot (-1) \cdot (-1) + 0,05 \cdot (-3) \cdot (-3)] = \\ = 1,8 + 0,3 + 0,3 + 1,8 = \underline{\underline{4,2}}$$

Příklad 17 Proveděte vychýlený odhad autokorelačního koeficientu $R[k]$ pro $k = 3$ pro náhodný signál o délce $N = 5$ s následujícími vzorky:

n	0	1	2	3	4
$x[n]$	6	2	2	3	-1
	6	2	...		

$$R[k] = \frac{6 \cdot 3 - 2 \cdot 1}{5} = \frac{16}{5} = 3,2$$

Příklad 18 Spektrální hustota výkonu náhodného signálu s diskrétním časem je konstantní: $G(e^{j\omega}) = 2$. Určete autokorelační koeficient $R[k]$ tohoto signálu pro $k = 1$.

viz A

$$R[k] = \underline{\underline{0}}$$

Příklad 19 Kvantizér s $b = 8$ bity (takže $L = 256$ hladinami) má rozsah od $x_{min} = -10$ V do $x_{max} = +10$ V. Při kvantování cosinusovky o amplitudě $A = 10$ V (která tedy plně využije jeho dynamický rozsah) je poměr signálu k šumu: $SNR_A = 1.76 + 6 \times 8 = 49.76$ dB. Určete, jaký bude SNR při kvantování cosinusovky o amplitudě $B = 0.1$ V

odvození viz A

$$SNR_B = SNR_A - 10 \log_{10} \left(\frac{A}{B} \right)^2 = \\ SNR_A - 40$$

$$SNR_B = \underline{\underline{9,76}} \text{ dB}$$

Příklad 20 Obrázek má 256×256 pixelů, všechny mají hodnotu $x[k, l] = 1$. Určete hodnotu jeho dvourozměrné diskrétní Fourierovy transformace $X[m, n]$ pro $m = 0, n = 1$.

Pomůcka: definice 2D-DFT je: $X[m, n] = \sum_{k=0}^{K-1} \sum_{l=0}^{L-1} x[k, l] e^{-j2\pi \left(\frac{mk}{M} + \frac{nl}{N} \right)}$. Uvažujte $K = L = M = N = 256$.

viz A

$$X[m, n] = \underline{\underline{0}}$$

Semestrální zkouška ISS, 4.1.2011, skupina D

Login: ..... Příjmení a jméno: ..... Podpis: .....
 (čitelně!)

Příklad 1 Obdélníkový signál je definován jako: $x(t) = \begin{cases} 4 & \text{pro } t \in [-1, 1] \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$. Určete hodnotu jeho spektrální funkce $X(j\omega)$ pro $\omega = 3\pi$ rad/s

$X(j\omega) = \dots$

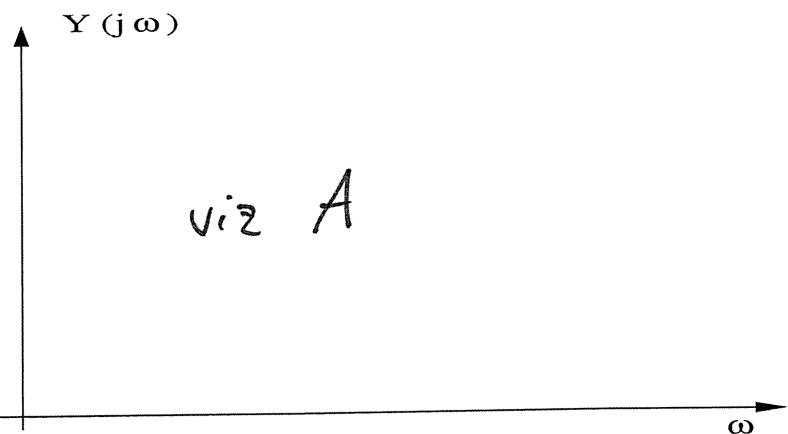
---

viz A

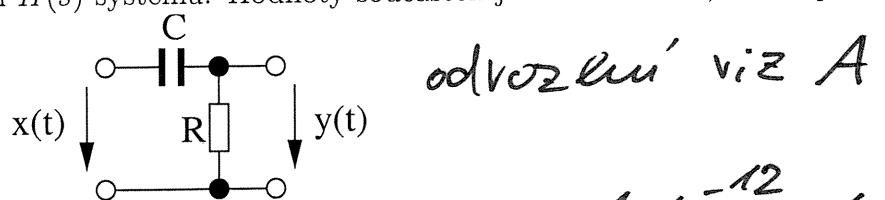
Příklad 2 Signály $x_1(t)$ a $x_2(t)$ mají spektrální funkce:

$$X_1(j\omega) = \begin{cases} 4 & \text{pro } \omega \in [-1 \text{ rad/s}, 1 \text{ rad/s}] \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}, \quad X_2(j\omega) = \begin{cases} 2 & \text{pro } \omega \in [-2 \text{ rad/s}, 2 \text{ rad/s}] \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$$

Nakreslete spektrální funkci $Y(j\omega)$ jejich konvoluce $y(t) = x_1(t) * x_2(t)$

Příklad 3 Napište přenosovou funkci $H(s)$ systému. Hodnoty součástek jsou: $R = 1 \text{ k}\Omega$, $C = 1 \text{ pF}$.

$H(s) = \frac{10^{-9}s}{1 + 10^{-9}s}$

$$RC = 1000 \cdot 1 \cdot 10^{-12} = 10^{-9}$$

Příklad 4 Systém se spojitým časem má na kruhové frekvenci $\omega_1 = 2000\pi$ rad/s hodnotu frekvenční charakteristiky $H(j\omega_1) = 60e^{-j\frac{\pi}{4}}$. Určete, jaký bude jeho výstup $y(t)$, pokud bude na vstupu $x(t) = 2 \cos(2000\pi t - \frac{\pi}{4})$

$y(t) = 120 \cos(2000\pi t - \frac{\pi}{2})$

Příklad 5 Signál $x(t) = 6 \cos(2000\pi t) + 12 \cos(10000\pi t)$ je ideálně navzorkován na vzorkovací frekvenci $F_s = 8000$ Hz a pak ideálně rekonstruován. Není použit anti-aliasingový filtr. Zapište výsledný signál:

viz A

$x_r(t) = \dots$

Příklad 6 Jsou dány dva diskrétní signály délky $N = 4$:

n	0	1	2	3
$x_1[n]$	4	3	1	2
$x_2[n]$	1	0	0	2

Určete hodnotu jejich periodické konvoluce $y[n] = x_1[n] \tilde{*} x_2[n]$
pro $n = 6$

→ bude stejný jako pro $n = 2$

$y[n] = \dots$ **5**

Příklad 7 Reálný periodický signál s diskrétním časem má periodu $N_1 = 1024$. Jeho koeficient diskrétní Fourierovy řady $\tilde{X}[1] = 11e^{j\frac{\pi}{6}}$. Určete hodnotu koeficientu:

$\tilde{X}[1025] = \dots$ **$11e^{j\frac{\pi}{6}}$**

Příklad 8 Diskrétní signál analyzujeme pomocí DFT s $N = 256$ vzorky. Vzorkovací frekvence je $F_s = 8000$ Hz. Na který vzorek k se musíme zaměřit, pokud chceme zjistit hodnotu spektra na frekvenci 500 Hz

$k = \dots \frac{500}{8000} \cdot 256 = \frac{256}{16} = 16$

Příklad 9 Diskrétní signál je pro $n \in [0, 15]$ definován jako $x[n] = 5 + 6 \cos(\frac{2\pi}{16}n + \frac{\pi}{8})$. Určete koeficient $X[k]$ jeho DFT pro $k = 15$

$X[1] = 48 e^{j\frac{\pi}{8}}$ (viz B)

$X[k] = X^*[15] = X^*[1] = 48 e^{-j\frac{\pi}{8}}$

Příklad 10 Nakreslete blokové schema filtru s přenosovou funkcí $H(z) = \frac{1+0.5z^{-1}}{1-0.7z^{-1}}$.

výsledek

viz A

Příklad 11 Určete impulsní odezvu filtru FIR s nenulovými koeficienty $b_0 = 1, b_1 = -3, b_2 = 3, b_3 = -1$. Vyplňte všechna políčka tabulky.

viz A

n	-1	0	1	2	3	4	5	6
$h[n]$								

Příklad 12 Filtr typu IIR má dva póly: $p_1 = 0.99e^{j\frac{\pi}{2}}, p_2 = 0.99e^{-j\frac{\pi}{2}}$

Určete, na které frekvenci v Hz je maximum modulu jeho frekvenční charakteristiky (rezonanční frekvence), je-li vzorkovací frekvence $F_s = 16$ kHz

$$f_{max} = \frac{\pi/2}{2\pi} \cdot 16000$$

$$f_{max} = \dots \text{Hz}$$

Příklad 13 Určete, zda je filtr s přenosovou funkcí $H(z) = \frac{1}{1-4z^{-2}}$ stabilní.

viz A

Odpověď (ANO/NE): NE

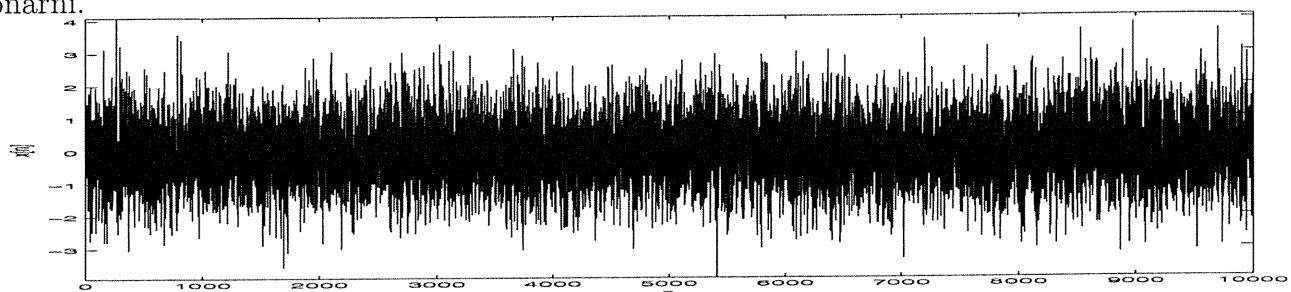
Příklad 14 Distribuční funkce pro čas t je dána jako: $F(x, t) = \begin{cases} \frac{x+1}{2} & \text{pro } x \in [-1, 1] \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$

Určete pravděpodobnost, že hodnota signálu bude v intervalu $[a, b]$: $\mathcal{P}\{a < \xi(t) < b\}$ pro interval [1.2, 1.3]

$$\mathcal{P}\{a < \xi(t) < b\} = F(1.3) - F(1.2) = 0 - 0 = 0$$

dále viz zadání A, zde
především platí, že "spatně"
zadáno" je
správná odpověď!

Příklad 15 Na obrázku je časovy pruben jedné reálné realizace náhodného procesu. Určete, zda je tento proces stacionární.

Odpověď (ANO/NE): ANO

Příklad 16 Na $\Omega = 1000$ realizacích náhodného procesu byla naměřena tato tabulka (dvourozměrný histogram) hodnot mezi časy $n_1 = 0$ a $n_2 = 16$:

intervaly x_1	intervaly x_2			
	[-4, -2]	[-2, 0]	[0, 2]	[2, 4]
[2, 4]	0	0	0	200
[0, 2]	0	0	300	0
[-2, 0]	0	300	0	0
[-4, -2]	200	0	0	0

viz C

Spočítejte autokorelační koeficient $R[n_1, n_2]$. Pomůcka: Jako reprezentativní hodnoty x_1 a x_2 při numerickém výpočtu integrálu $R[n_1, n_2] = \int_{-\infty}^{+\infty} \int_{-\infty}^{+\infty} x_1 x_2 p(x_1, x_2, n_1, n_2) dx_1 dx_2$ použijte středy intervalů v tabulce.

$$R[n_1, n_2] = \dots$$

Příklad 17 Proveďte vychýlený odhad autokorelačního koeficientu $R[k]$ pro $k = 4$ pro náhodný signál o délce $N = 5$ s následujícími vzorky:

n	0	1	2	3	4
$x[n]$	6	2	2	3	-1

6 . . .

$$R[k] = \frac{-6}{5} = -1,2$$

Příklad 18 Spektrální hustota výkonu náhodného signálu s diskrétním časem je konstantní: $G(e^{j\omega}) = 1$. Určete autokorelační koeficient $R[k]$ tohoto signálu pro $k = 0$.

$$R[k] = \frac{1}{2\bar{u}} \int_{-\pi}^{\pi} G(e^{j\omega}) e^{+j\omega k} d\omega = \frac{1}{2\bar{u}} \int_{-\pi}^{\pi} 1 d\omega = \frac{2\pi}{2\bar{u}} = 1$$

Příklad 19 Kvantizér s $b = 8$ bity (takže $L = 256$ hladinami) má rozsah od $x_{min} = -10$ V do $x_{max} = +10$ V. Při kvantování cosinusovky o amplitudě $A = 10$ V (která tedy plně využije jeho dynamický rozsah) je poměr signálu k šumu: $SNR_A = 1.76 + 6 \times 8 = 49.76$ dB. Určete, jaký bude SNR při kvantování cosinusovky o amplitudě $B = 0.1$ V

viz C

$$SNR_B = \dots \text{ dB}$$

Příklad 20 Obrázek má 256×256 pixelů, všechny mají hodnotu $x[k, l] = 1$. Určete hodnotu jeho dvourozměrné diskrétní Fourierovy transformace $X[m, n]$ pro $m = 1, n = 1$.

Pomůcka: definice 2D-DFT je: $X[m, n] = \sum_{k=0}^{K-1} \sum_{l=0}^{L-1} x[k, l] e^{-j2\pi(\frac{mk}{M} + \frac{nl}{N})}$. Uvažujte $K = L = M = N = 256$.

$$X[m, n] = \dots$$

viz A